

Zonde, vloek en zegen

Zingen: Psalm 6, Psalm 86: 1,2,5,6, Psalm 116:1-5

Lezen: 1 Petrus 3:8-4:2

Zegen, zonde en vloek in de eerste wereld

De eerste twee hoofdstukken van de Bijbel laten zien dat God alles goed en mooi had gemaakt. In het begin was geluk nog heel gewoon, want God zegende Adam en Eva. De mens hoefde niet te lijden als hij zich maar hield aan het gebod om niet te eten van de boom van de kennis van goed en kwaad. Maar de mens at toch en zo kwam het lijden in de wereld. Adam en Eva, en met hen ook hun nakomelingen, werden gestraft met een moeitenvol leven en uiteindelijk de dood. Vanaf toen was lijden de regel en geluk de uitzondering geworden. Genesis 4 laat zien dat het kwaad, en daarmee ook het lijden, voortwoekerde in de geslachten. Kaïn sloeg zijn eigen broer dood omdat die een beter offer bracht dan hijzelf. Kaïns nakomelingen gingen in dat spoor verder. Door de vermenging van gevallen engelen met mensen ontstonden er reuzen (Genesis 6:1-4). Hierdoor namen het kwaad en het geweld nog verder toe. Het werd uiteindelijk zo erg dat God, wiens ogen te zuiver zijn om het kwaad aan te zien, besloot heel de mensheid uit te roeien. Alle mensen verdronken op Noach en zijn gezin na. De gevallen engelen werden in de onderwereld opgesloten in afwachting van het oordeel op de jongste dag (1 Petrus 3:19-20; 2 Petrus 2:4; Judas vs. 6).

Tweemaal een nieuw begin

Met Noach en zijn gezin maakte God een nieuw begin. Zij ontkwamen aan de catastrofe die heel de wereld vernield had, maar ze ontkwamen niet aan de zonde. Die openbaarde zich het eerst in de lijn van Cham, maar vond zijn concentratiepunt in Babel waar de mensheid God opnieuw naar de kroon wilde steken. Door een spraakverwarring joeg God de mensen uit elkaar. Later maakte hij met Abram een nieuw begin.

Lijden in het kader van Gods verbond met Abram

Abram is de vader van alle gelovigen, maar hij deed ook wel eens iets verkeerd. Zo zei hij in Egypte dat Sara zijn zus was. Angst is een slechte raadgever en dat bleek ook hier. Door deze noodleugen kwam Abram in grote problemen. Hij riep het lijden over zichzelf af. Uiteindelijk moest God hem daar weer uitredderen.

Deze fout van Abram zal voor de meesten van ons herkenbaar zijn. Wat in Genesis 15 staat, is moeilijker te begrijpen. God belooft Abram nageslacht en bevestigt dit met een verbondsceremonie, maar dat nageslacht staat in eerste instantie veel lijden te wachten: “Gij moet goed weten dat uw nakomelingen als vreemden zullen wonen in een land dat niet van hen is. Zij zullen dienstbaar zijn en men zal hen onderdrukken, vierhonderd jaar lang.” Eerst lijden en daarna pas het beloofde land. In Nederland hebben we het goed, maar dat is eerder uitzondering dan regel. De nood van christenen in andere landen is inmiddels zo groot, dat het elke zondag wel een zondag van de lijdende kerk mag zijn. Zijn we in de kerk vaak niet teveel met onszelf bezig? “Red degenen die weggeleid worden om te sterven en behoed toch hen die wankelend ter slachting gaan” (Spreuken 24:11). “Denkt aan hen die gevangen zijn als waart ge met hen in de gevangenis, en aan hen die mishandeld worden, want ook gij hebt een lichaam” (Hebreeën 13:3).

Afschrikwekkend voorbeeld

Het land dat aan Abram beloofd werd, was nog in handen van de Kanaänieten. Die kregen nog ruim 400 jaar de tijd om de maat van hun schuld vol te maken, behalve Sodom en Gomorra. Die steden hadden het namelijk in de tijd van Abraham al zo bont gemaakt dat God hen tot een afschrikwekkend voorbeeld stelde (2 Petrus 2:6; Judas vs. 7). De indringende waarschuwing die er van Sodom en Gomorra uitging is door het volk van God helaas vaak in de wind geslagen: “Ik heb u ondersteboven gekeerd, even geweldig als Sodom en Gomorra” (Amos 4:11). En Jesaja zei tegen het volk van Juda: “Had Jahwe van de machten ons geen rest gelaten, dan waren wij als Sodom geworden, en aan Gomorra gelijk.” (Jesaja 1:9).

God hoort

God is niet onbewogen onder het lijden van de mens. Toen Hagar door de noodoplossing van Saraï en Abram in de problemen kwam en wegvluchtte, riep God haar terug: “Gij zijt nu zwanger; gij zult een zoon baren en hem Ismaël (= God hoort) noemen; want Jahwe heeft u verhoord in uw ellende.” (Genesis 16:11). En toen Hagar en Ismaël door Sara en Abraham met instemming van God werden weggestuurd, trok God zich het lot van de wanhopige Hagar en de stervende Ismaël aan: “Wat is er Hagar? Wees niet bang, want God heeft in zijn verblijf het schreien van uw kind gehoord.” (Genesis 21:17). Als God zo omgaat met Ismaël, die niet de beloofde zoon was, zou God dan niet naar het nageslacht van Isaak en Jakob luisteren? Zeker wel, zoals we in Exodus 2:23-25 lezen: “In de loop van deze vele jaren was de koning van Egypte gestorven. Maar de Israëlieten zuchtten nog steeds onder hun dwangarbeid en zij klaagden luid. Vanuit hun slavenbestaan drong hun gejammer door tot God, en God luisterde naar hun klagen; Hij was zijn verbond met Abraham, Isaak en Jakob indachtig. God zag goedgunstig neer op de Israëlieten en hij was met hen begaan.”

Leed van dichtbij

Het leed dat je wordt aangedaan door mensen die het je naaste staan, komt vaak hard aan. Zo werd Isaak door zijn zoon Jakob in samenwerking met zijn vrouw bedrogen. Jakob werd op zijn beurt door zijn oom Laban bedrogen. Jakobs zonen verkochten hun broer Jozef naar Egypte. Koning David werd later door zijn raadsman Achitofel verraden: “Hij zelfs, mijn vriend, mijn vertrouwde, met wie ik mijn brood heb gedeeld, hij hief zijn hiel tegen mij.” (Psalm 41:10). Het is dan ook niet vreemd dat de Here Jezus door een van de twaalf apostelen werd verraden. Jezus kende de Schrift als geen ander; Hij wist dat het zo moest gebeuren. Ook dit was een deel van het lijden dat Hij om ons moest ondergaan.

Door lijden tot heerlijkheid

Jozef had als kind geweldige dromen gekregen. Maar hij moest eerst nog wel een harde leerschool doorlopen voordat die dromen in vervulling gingen. Verkocht door zijn broers, slaaf bij Potifar, in de gevangenis gegooid en door de schenker vergeten. Maar als het dan zover is, is hij er ook klaar voor. Hij wordt de tweede man in Egypte en weet door zijn beleid een groot volk, Gods volk, in het leven te behouden. Als later David aan het koningschap wordt beloofd, gaat die belofte niet terstond in vervulling. David staat eerst een lange lijdensweg te wachten. Hij moet vluchten voor koning Saul en is jarenlang zijn leven niet zeker. Veel psalmen zijn een echo van die tijd, onder meer Psalm 119: “Smachtend ziet mijn ziel uit naar uw heil: van uw woord wacht ik de vervulling.” (vers 81). Na vele jaren kwam die vervulling en werd David koning. Bij de Here Jezus was het niet anders: “In plaats van de vreugde die Hem toekwam, heeft Hij een kruis op zich genomen en de schande niet geteld: Nu zit Hij aan de rechterzijde van Gods troon.” (Hebreeën 12:2). En bij ons zal het ook niet anders gaan: “De God van alle genade, die u in Christus tot zijn eeuwige heerlijkheid heeft geroepen, Hijzelf zal u na een korte tijd van lijden herstellen en bevestigen en stevig zetten op hechte grondslagen.” (1 Petrus 5:10). Paulus schreef dat het lijden van nu niet opweegt tegen wat ons eenmaal te wachten staat (Romeinen 8:18) en Johannes hoorde dat God alle tranen van onze ogen zal afwissen (Openbaring 21:4).